

EM 2013/81
27. november 2013
kvk

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt det stigende antal personer som fraflytter Grønland skal give anledning til en særlig indsats, både i forhold til de som flytter uden nogen særlig grund og meget spontant, og i særdeleshed i forhold til de som flytter fra Grønland til Danmark grundet sociale forhold.
(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Selvom det er tilfældighedernes spil der har afgjort, at nærværende dagsordenspunkt er det sidste vi kommer til at behandle på denne efterårssamling, så er det en sag som vedrører en lang række af de dagsordenspunkter vi allerede har behandlet på denne samling. Kort sagt er spørgsmålet; hvorfor er det at så mange af vore landsmænd (og – kvinder) tager beslutningen om at leve i et andet land, og; hvad kan vi gøre for at dæmme op for denne kedelige tendens?

Hvis ikke der sker afgørende ændringer på en række områder, viser en rapport fra 2011, at vi i 2050 kun vil være 40.000 borgere tilbage i landet. Bare forestillingen om det giver meget dybe bekymringer. Det bør alt andet lige være et af de vigtigste udfordringer vi står med som samfund i de kommende år.

Vi har en nogen klar og eksakt viden om hvorfor så mange vælger at forlade vort land, eller hvad de søger ved at flytte herfra. Men der er masser af antagelser om årsagerne; levevilkårene, folkeskolens tilstand, bolig manglen, arbejdsløsheden, vores indbyrdes ageren, det politiske klima, det kolde vejr osv.. Det er ingen tvivl om behovet for tilbunds gående analyser om sagen.

På grundlag af en række rapporter, har vi en del viden om grønlændere der allerede er flyttet og lever i Danmark, Den Nordatlantiske Gruppe i Folketinget, har fået udarbejdet nogle rapporter om grønlændere og færingere der lever i Danmark, Naalakkersuisut har fået udarbejdet rapporten "Brain Drain i en Grønlandsk kontekst" og endelig har SFI (Social Forsknings Institut) også udført analyser; det skal endvidere nævnes at De grønlandske Huse har offentliggjort deres erfaringer og rettet nogle meget alvorlige henvendelser til Naalakkersuisut.

Den viden vi har om grønlændere der er flyttet til Danmark er bl.a.:

- At antallet af personer med grønlandsk oprindelse i dag er mere end 20.000,
- At nogle af tilflytterne var socialt godt fungerende herhjemme, dvs. at de havde job og bolig før flytningen, men har fået en række problemer efter flytningen,
- At nogle af tilflytterne, ikke et flertal, havde sociale problemer herhjemme før de flyttede,
- Og endelig ved vi at et stort antal pensionister vælger at flytte til Danmark ved pensioneringen.

Vi kan nævne en lang række andre oplysninger, men vi har stadig ikke fyldestgørende og eksakte oplysninger om, hvorfor personer med en række forskellige baggrunde vælger at forlade landet.

Vi ved at det er nødvendigt at kommunerne og Selvstyret i samarbejde bør udføre et meget stort oplysningsarbejde. Medborgere som påtænker at flytte skal, før de flytter, have en

viden om forholdene i det land de ønsker at flytte til og ikke mindst er det magtpåliggende at de kender til de sociale forhold de kommer til at leve med.

Det er glædeligt at de to forhenværende socialministre, Mimi Karlsen og Karen Hækkerup har indgået en aftale om "Underretningspligten", aftalen går ud på, at kommuner i Grønland og Danmark får pligt til at underrette hinanden hvis en socialt udsat flytter mellem kommunerne - lovgivningen er lavet i DK - i Grønland ventes det at det fremsættes på EM 2014.

I Naalakkersuisuts svarnotat omtales kun personer der er flyttet pga. sociale problemer, men en del af de personer og familier som vælger at flytte, må siges at have været velfungerende før de flyttede, og derfor mener vi i Inuit Ataqatigiit at denne gruppe også bør tildeles opmærksomhed.

Vi diskuterer som sagt efterårssamlingens sidste dagsordenspunkt. De spørgsmål der naturligt presser sig på er; er der på denne efterårssamling taget beslutninger som kan modvirke at vi bliver færre og færre? Er det blevet mere tillokkende at bo i det grønlandske samfund, i løbet af dette efterår? Er fremtiden blevet lysere for os allesammen og er Grønland et land, hvor man ønsker at arbejde? Svaret må siges at blæse i vinden.

I Inuit Ataqatigiit er vi ikke i tvivl om at vi bør gøre os alle bestræbelser for at det land vi holder så meget af, bliver mere tillokkende at bo i. Vi mener at vi bør koncentrere os om nogle helt afgørende forhold i den kommende tid, som f.eks.:

- At folkeskolen på alle måder må understøttes stærkere, både mht. undervisning og bygninger,
- At vi bør have et stærkere fokus på børns vilkår,
- At der skal ske store forbedringer på boligområdet,
- At der skal skabes flere arbejdspladser,
- Og endelig at vi indbyrdes i højere grad bør leve sammen i gensidig respekt, behandle hinanden ordentligt og hjælpes ad.

Inuit Ataqatigiit takker Sara Olsvig for at udvise modighed ved at foreslå denne debat.